

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 20 sierpnia 2019 r. R. M. wniósł przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W. o zapłatę kwoty 2837,73 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 9 marca 2017 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. Powód na mocy umowy cesji wierzytelności zawartej ze sprawcą kolizji drogowej, posiadającym u pozwanego ubezpieczenie AC, dochodzi dalszego odszkodowania tytułem kosztów naprawy pojazdu poszkodowanego, który wyniósł 6673,64 zł.

W dniu 24 lutego 2020 r. Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Szczecin-Centrum w Szczecinie XI Wydziale Gospodarczym wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, uwzględniając żądanie w całości.

Pozwana wniosła sprzeciw od ww. nakazu zapłaty, zaskarżając nakaz w całości, wnosząc o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów procesu. Pozwana podniosła zarzut zawyżenia kosztów naprawy, poprzez sporządzenie kosztorysu naprawy niezgodnego z postanowieniami umowy AC z pozwanym. Zarzuciła nieuwzględnienie franszyzy redukcyjnej od całości odszkodowania.

W toku procesu strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 3 lutego 2017 r. miała miejsce kolizja drogowa, w wyniku której uszkodzeniu uległ pojazd marki P. (...), nr rej (...), należący do M. B., będącego sprawcą kolizji.

M. B. w okresie powstania szkody posiadał ważną umowę zawartą z (...) Spółką Akcyjną w W. w tzw. pakiecie OC + AC. M. B. zawarł ubezpieczenie autocasco od uszkodzeń w wariantcie (likwidacja szkody w warsztacie): **warsztat/zamienniki/warsztat partnerski**.

Zgodnie z obowiązującymi w dacie szkody (...) z dnia 11 grudnia 2015 r., stanowiącymi integralną część umowy ubezpieczenia dobrowolnego, od wysokości odszkodowania potrąca się franszyzę redukcyjną (§ 2.7 ust. 4), która w przypadku polisy wystawionej na rzecz M. B. wynosiła 5% udziału własnego w odszkodowaniu, nie mniej niż 300 zł.

W przypadku szkody częściowej wysokość szkody ustala się, w zależności od wyboru ubezpieczającego dokonanego w momencie składania wniosku, na podstawie wyceny (likwidacja na kosztorys) albo na podstawie faktur i rachunków (**likwidacja szkody w warsztacie**) dokumentujących usługę naprawy uszkodzonego pojazdu (§ 2.8 ust. 1 (...)).

Zgodnie z § 2.8 ust. 4 (...) w przypadku likwidacji szkody w warsztacie A. D. dokonuje ustalenia kwoty odszkodowania wynikającej z udokumentowanych kosztów naprawy uszkodzeń. W zależności od wyboru ubezpieczającego dokonanego w momencie składania wniosku o zawarcie umowy A. D. ustala wysokość szkody na podstawie:

1) Kosztu zakupu części zamiennych i materiałów ustalanych na podstawie cen:

a) **oryginalnych, sygnowanych logo producenta**, nie więcej niż do wysokości maksymalnych cen określonych we wskazanych systemach eksperckich albo

b) **o porównywalnej jakości** dystrybuowanych w sieciach poza siecią oficjalnego producenta lub importera, nie więcej niż do wysokości maksymalnych cen określonych we wskazanych systemach eksperckich, a w przypadku braku cen części zamiennych i materiałów o porównywalnej jakości – w wysokości cen oryginalnych materiałów i części;

2) kosztu robocizny w oparciu o:

a) system kosztorysowania we wskazanych systemach eksperckich dla wymiaru robocizny (...),

b) stawki za roboczogodzinę stosowanej przez warsztat, nie więcej jednak niż do wysokości średniej stawki stosowanej przez warsztaty partnerskie działające na terenie, gdzie pojazd był naprawiany, w sytuacji gdy ubezpieczony wybrał sposób ustalania kwoty odszkodowania w oparciu o ceny części zamiennych i materiałów o porównywanej jakości, o których mowa w pkt 1 lit. b.

Bezsporne, a nadto dowód:

- polisa nr (...) k. 9-10;
- (...) (fragment) – k. 141;
- akta szkody płyta CD k. 91;
- zeznania świadka M. B. k. 127-127v.

M. B. zlecił powodowi naprawę uszkodzonego samochodu w warsztacie powoda w G..

Dnia 9 lutego 2017 r. poszkodowany zawarł z powodem umowę cesji wierzytelności, na podstawie której przelał na rzecz powoda wierzytelność przysługującą mu z tytułu zdarzenia z dnia 3 lutego 2017 r. w stosunku do (...) Spółki Akcyjnej w W..

Poszkodowany dokonał zgłoszenia szkody ubezpieczycielowi z tytułu ubezpieczenia dobrowolnego, który przyjął na siebie odpowiedzialność co do zasady i wszczął postępowanie likwidacyjne, w wyniku którego ustalił wysokość szkody na kwotę 3266,79 zł.

Dowód:

- umowa cesji z dnia 9 lutego 2017 r. k 8;
- korespondencja e-mail k. 11-12;
- kalkulacja A. k. 13-19;
- zeznania świadka M. B. k. 127-127v.;
- zeznania powoda R. M. k. 127v.-128v.

Dnia 13 lutego 2017 r. powód zgłosił konieczność przeprowadzenia dodatkowych oględzin.

Dowód:

- wiadomość e-mail z dnia 13 lutego 2017 r. k. 21-23;
- zeznania powoda R. M. k. 127v.-128v.

Powód przeprowadził naprawę pojazdu M. B. i ustalił koszt naprawy na kwotę 6673,64 zł brutto, przy zastosowaniu stawek za prace blacharskie w wysokości 124 zł za rbg i za lakiernicze – 132 zł za rbg.

Dnia 28 lutego 2017 r. powód wystawił na poszkodowanego fakturę VAT nr (...) na kwotę 6673,64 zł brutto, tytułem kosztu naprawy pojazdu poszkodowanego.

Dowód:

- kalkulacja k. 55-56, 66-67;

- faktura VAT nr (...) k. 54;
- zeznania świadka M. B. k. 127-127v.;
- zeznania powoda R. M. k. 127v.-128v.;

Pozwany dnia 8 marca 2017 r. wypłacił poszkodowanemu kwotę 2966,79 zł tytułem odszkodowania, z uwzględnieniem franszyzy redukcyjnej.

Wiadomością e-mail z dnia 13 marca 2017 r. powód wniósł o wypłatę kwoty 3373,16 zł tytułem pełnej rekompensaty za naprawę pojazdu, która wynikała z faktury VAT za naprawę pojazdu pomniejszonej o 5% tytułem udziału własnego tj. kwotę 333,69 zł oraz o kwotę zaliczki z dnia 8 marca 2017 r. w kwocie 2966,79 zł.

Dowód:

- potwierdzenie przelewu k. 20;
- wiadomość e-mail z dnia 13 marca 2017 r. k. 65;
- kosztorys i faktura VAT k. 66-68;

Dnia 15 marca 2017 r. powód sporządził wycenę, obejmującą koszt części na kwotę 1110,75 zł brutto.

Tego samego dnia pozwana przesłała powodowi zweryfikowany kosztorys, ustalając koszt naprawy na kwotę 3802,22 zł.

Dowód:

- wycena nr 315 k. 24;
- wiadomość e-mail z dnia 15 marca 2017 r. k. 69-72;
- zeznania powoda R. M. k. 127v.-128v.

Decyzją z dnia 27 marca 2018 r. pozwana przyznała powodowi dopłatę do odszkodowania w kwocie 535,43 zł.

Dowód:

- decyzja A. z dnia 27 marca 2018 r. k. 73-74;
- potwierdzenie przelewu k. 75;
- zeznania powoda R. M. k. 127v.-128v.

Pismem z dnia 24 lipca 2019 r. powód wezwał pozwana do zapłaty kwoty 2837,73 zł tytułem dalszego odszkodowania dotyczącego kosztów naprawy, wynikającego z faktury VAT.

Dowód:

- pismo z dnia 24 lipca 2019 r. k. 26-27, 77-78, dowód nadania k. 25, 76.

Koszt naprawy pozwalający na przywrócenie pojazdu M. B. do stanu sprzed szkody, przy użyciu części oryginalnych i średnich stawek za roboczogodzinę stosowanych przez odpowiednio wyposażone warsztaty nieautoryzowane na rynku lokalnym wynosił 7234,81 zł brutto.

Koszt naprawy przy użyciu części i materiałów alternatywnych, a w ich braku – części i materiałów klasy O oraz stawek za roboczo-godzinę na poziomie 100 zł/rbg wynosił 4420,12 zł brutto. Przy zastosowaniu franszyzy redukcyjnej wynoszącej 300 zł zamykał się on kwotą 4120,12 zł brutto.

Przyznane przez pozwaną odszkodowanie w kwocie ogółem 3502,22 zł nie pozwalała na przywrócenie pojazdu do stanu sprzed szkody.

Dowód:

- opinia biegłego sądowego M. M. k. 136-155, 185-186.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie w zakresie, w jakim nie był on bezsporny, został oparty o przedłożone dokumenty, których autentyczności strony nie kwestionowały, wyciągając jedynie odmienne wnioski. Sąd oparł się również na zeznaniach świadka M. B., oceniając je jako szczere i prawdziwe. Sąd co do zasady uznał zeznania powoda, czym innym jest natomiast ocena prawna przytoczonych przez powoda faktów, o czym będzie mowa w dalszej części rozważań. W zakresie stosowanej w warsztacie powoda stawki godzinowej za prace blacharskie i lakiernicze Sąd miał na względzie, że w innej prawomocnie zakończona sprawa rozpoznawana przez tut. Sąd w tym samym składzie z powództwa R. M. o sygnaturze XI GC 566/20 powód zastosował w swoim warsztacie dwukrotnie niższe stawki za prace blacharskie i lakiernicze, a mianowicie na poziomie 60 zł za rbg. W tamtej sprawie, co wynikało z opinii biegłego sądowego, stawki zastosowane przez powoda w maju 2016 roku były wręcz nierealne i powód wyraźnie zaniżył koszty naprawy, aby wykazać szkodę częściową (i opłacalność naprawy), a nie całkowitą. Z kolei w niniejszej sprawie w ocenie sądu powód w pokrętny sposób wyjaśniał dostrzeżone przez przewodniczącą rozbieżności w zakresie stosowanych w jego warsztacie stawek w latach 2016 i 2017 (k. 128). Z tej przyczyny sąd ocenił zeznania powoda w zakresie rzeczywiście stosowanych w jego warsztacie stawek jako niewiarygodne.

Okoliczność występowania na lokalnym rynku stawek za rbg w wysokości 100 zł na terenie mniejszych, powiatowych miejscowości jest znana sądowi z urzędu. Sąd zwraca uwagę, że w przywołanej wyżej sprawie z powództwa R. M. o sygnaturze XI GC 566/20, po dokonaniu analizy stawek lokalnych w 2016 roku dla warsztatów nieautoryzowanych na terenie G., Sąd kierując się wnioskami tego samego biegłego sądowego ustalił, że stawki te wynosiły 100 zł za rbg. Powód w tamtej sprawie stawki godzinowej ostatecznie nie kwestionował. Okoliczność występowania stawek na poziomie 100 zł za rbg jeszcze w 2019 r. została potwierdzona przez innego biegłego sądowego, tj. W. S. w sprawie XI GC 1642/19 o zapłatę przeciwko innemu ubezpieczycielowi.

Wyliczając wartość kosztów naprawy pojazdu w sprawie niniejszej, Sąd oparł się na opinii biegłego sądowego, zważywszy że strony oszacowały wartość szkody na podstawie własnych kalkulacji, stanowiących dokumenty prywatne (art. 245 k.p.c.). Biegły w sposób logiczny wyjaśnił przyjętą przez siebie metodologię wyceny w dwóch wariantach, w tym według wariantu wynikającego z umowy ubezpieczenia dobrowolnego (ceny zamienników wyliczone według systemu A., stawki według stawek zakładów partnerskich współpracujących z pozwanym towarzystwem ubezpieczeń). Ustosunkowując się do zarzutów powoda, w opinii ustnej biegły wyjaśnił, że zakłady partnerskie godzą się na stawki zaproponowane przez ubezpieczyciela, które są niższe na ogół od stawek rynkowych. Wskazał, że stawki te oscylowały w granicach 90-115 zł. Kierując się doświadczeniem z innych spraw, w których biegły również zapoznawał się z takimi umowami, biegły w swojej kalkulacji przyjął stawki na poziomie 100 zł. Wyjaśnił, że pozwana zdecydowanie zaniżyła te stawki, bo stawki 60 zł nie były stosowane nawet w warsztatach partnerskich. Biegły logicznie wyjaśnił, w jaki sposób obliczył cenę materiału lakierniczego, jako że w systemie A. jest podana tylko cena lakieru oryginalnego, a ceny lakierów zastępczych odpowiadają wartości około 60-70% wartości cen oryginalnych. Stąd przyjął indeks na materiał lakierniczy wynoszący 70%. Wy tłumaczył, że uszkodzony samochód był samochodem starym (rocznik 2006, ok. 11-letni w dacie szkody, przebieg wynoszący 236.945 km), pochodził z importu prywatnego, o nieznannej historii eksploatacji (poszkodowany był kolejnym właścicielem). Dlatego biegły przyjął wyliczenie z systemu A., z którego wynika, jaki lakier był używany i złożył na rozprawie wydruk z tego systemu. W sposób przekonujący biegły ustosunkował się również do zarzutów powoda w zakresie kosztów naprawy reflektora. Wyczerpująco wyjaśnił, że w drugim wariantcie przyjął cenę zamiennika. Zaprzeczył istnieniu zasady, że jeżeli z jednej strony pojazdu jest oryginalny

reflektor, to z drugiej strony również powinien być reflektor oryginalny. Nie ma bowiem żadnych przeciwskażeń do zamontowania zamiennika reflektora, który musi mieć homologację, jest dopuszczony na polski rynek i ceny zamienników z A. dotyczą takich elementów. Warunki, które musi spełniać reflektor wynikają nadto z rozporządzenia w sprawie warunków technicznych stanowiącego załącznik do Prawa o ruchu drogowym; jeżeli spełnią takie warunki może być montowany i dopuszczony przez diagnostę. Biegły na rozprawie złożył także wyciąg z tego rozporządzenia (k. 181). Metodologia biegłego nie budzi zastrzeżeń czy wątpliwości sądu, dlatego sąd uznał opinię za w pełni wartościowy materiał dowodowy.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się uzasadnione jedynie częściowo.

Nie była kwestionowana przez stronę pozwaną w toku niniejszego procesu legitymacja czynna powoda, która wynikała z umowy przelewu wierzytelności z tytułu odszkodowania, przysługującemu M. B. (art. 509 k.c.). W niniejszej sprawie nie zachodzą również podstawy do uznania umowy przelewu za nieważną, w szczególności brak jest naruszenia normy wynikającej z art. 510 § 2 k.c. Powód był więc czynnie legitymowany do dochodzenia niniejszym pozwem roszczenia z tytułu szkody w pojeździe należącym do M. B..

Podstawę prawną żądania pozwu oprócz zawartej z pozwaną umowy ubezpieczenia pojazdu i Ogólnych Warunków Ubezpieczeń Komunikacyjnych (dalej jako (...)), stanowił przepis art. 805 § 1 k.c.

W rozpoznawanej sprawie niesporne były: fakt zawarcia przez M. B. (cedenta), od którego powód nabył wierzytelność, umowy ubezpieczenia AC z pozwanym i zaistnienie powodującego szkodę zdarzenia, za które odpowiadał cedent jako osoba ubezpieczona. Spór sprowadzał się natomiast do tego, czy w świetle umowy autocasco z pozwanym powód mógł domagać się zwrotu pełnych kosztów przeprowadzonej w swoim warsztacie naprawy pojazdu M. B., wynoszących 6673,64 zł brutto, przy zastosowaniu stawek za prace blacharskie w wysokości 124 zł za rbg i za lakiernicze – 132 zł za i cen części i materiałów oryginalnych.

Sąd ustalił, że ubezpieczony zawarł umowę ubezpieczenia dobrowolnego AC w tzw. wariantcie „warsztat/zamienniki/warsztat partnerski”. Zgodnie z postanowieniami umownymi, a konkretnie § 2.8 ust. 4 pkt 1 lit. b (...), stanowiących integralną część umowy ubezpieczenia autocasco, odszkodowanie w wariantcie serwisowym (w oparciu o fakturę z naprawy przeprowadzonej przez warsztat, z użyciem zamienników), a taki wariant wybrał ubezpieczony, ustalone było na podstawie cen części zamiennych i materiałów **o porównywalnej jakości** dystrybuowanych w sieciach poza siecią oficjalnego producenta lub importera, nie więcej niż do wysokości maksymalnych cen określonych we wskazanych systemach eksperckich. A dopiero w przypadku braku cen części zamiennych i materiałów o porównywalnej jakości – w wysokości cen oryginalnych materiałów i części, to jest sygnowanych logo producenta.

Z kolei koszt robocizny stawki za roboczogodzinę stosowanej przez warsztat zgodnie z § 2.8 ust. 4 pkt 2 lit. c limitowany był do średniej stawki stosowanej przez warsztaty partnerskie działające na terenie, gdzie pojazd był naprawiany. Przypomnieć należy, że ubezpieczony wybrał sposób ustalania kwoty odszkodowania w oparciu o ceny części zamiennych i materiałów o porównywanej jakości, o których mowa w pkt 1 lit. b. i w tzw. wariantcie „warsztat partnerski”.

Kierując się wnioskami opinii biegłego, sąd ustalił, że koszt naprawy pojazdu M. B. winien zostać ustalony wg drugiego wariantu, tj. przy użyciu części i materiałów alternatywnych, a w ich braku – części i materiałów klasy O oraz średnich stawek za roboczogodzinę na poziomie 100 zł/rbg stosowanych przez warsztaty partnerskie. To jest w świetle postanowień umowy AC z pozwanym. Koszt ten wyniósł 4420,12 zł brutto.

Sąd jeszcze raz w tym miejscu podkreśla, że stawki robocizny na poziomie 100 zł/rbg występowały na lokalnym rynku również poza sieć warsztatów partnerskich. Między innymi na terenie mniejszych, powiatowych miejscowości takich jak G., gdzie powód prowadzi warsztat. Jest to okoliczność znana sądowi z urzędu, co zostało wyczerpująco wskazane wyżej przy okazji omawiania dowodów. Również z treści opinii biegłego sądowego w sprawie niniejszej (k. 142) wynika,

że stawka 100 zł zawierała się w przedziale stawek średnich za prace blacharskie na rynku lokalnym (od 100 do 130 zł za rbg). Odpowiadała bowiem dolnej granicy stawek średnich.

W (...) przewidziano franszyzę redukcyjną, która w polisie wynosiła 5% udziału własnego w odszkodowaniu, nie mniej niż 300 zł.

Tym samym kwota należnego odszkodowania z tytułu AC (4420,12 zł) powinna w świetle postanowień umownych zostać pomniejszona o kwotę 300 zł tytułem franszyzy. Przy zastosowaniu franszyzy redukcyjnej wynoszącej 300 zł zamyka się ono kwotą 4120,12 zł brutto.

Z tych przyczyn po uwzględnieniu wypłaconego odszkodowania w kwocie ogółem 3.502,22 zł zasądzone różnicę w kwocie 617,90 zł (4120,12 – 3502,22 zł = 617,90 zł).

Podstawą prawną orzeczenia o odsetkach jest art. 481 § 1 k.c., a termin spełnienia świadczenia przez zakład ubezpieczeń wynika z art. 817 § 1 i 2 k.c.

Sąd orzeczono jak w pkt I sentencji, a dalej idące powództwo oddalono (pkt II).

O kosztach orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c., stosunkowo je rozdzielając, mając na uwadze, że powód wygrał proces w przybliżeniu w 22%, a strona pozwana utrzymała się z obroną w przybliżeniu w 78%. Powód poniósł opłatę sądową w kwocie 142 zł, wydatek na wynagrodzenie biegłego 507,03 zł, wydatek na koszty stawiennictwa zawnioskowanego świadka 66,28 zł, opłatę skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 złotych oraz wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 900 zł w stawce minimalnej adekwatnej do wartości przedmiotu sporu, zgodnie z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, Dz.U. z 2015 poz. 1800 ze zm. W sumie 1632,31 zł, a 22% tej kwoty wynosi 359 zł. Pozwany poniósł wydatek na wynagrodzenie biegłego 507,02 zł, opłatę skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 złotych oraz wynagrodzenie radcy prawnego w kwocie 900 zł. W sumie 1424,02 zł, a 78% tej kwoty to 1111 zł. Po wzajemnym skompensowaniu tych kosztów w zakresie, w jakim strony wygrały proces na rzecz pozwanego należało zasądzić od powoda tytułem zwrotu kosztów procesu kwotę 752 zł ((...) – 359 = 752 zł), o czym orzeczono jak w pkt III sentencji.

W pkt IV sentencji sąd zwrócił stronom niewykorzystane zaliczki, na podstawie art. 80 ust. 1 u.k.s.c. Mając na uwadze, że strony uiściły zaliczki w kwotach po 800 zł, wynagrodzenie biegłego wyniosło ogółem 1014,05 zł (905,20 zł + 108,85 zł) i zostało pokryte mniej więcej po połowie z zaliczek stron, a koszty świadka strony powodowej 66,28 zł pokryte z zaliczki powoda.

Sygn. akt XI GC 566/20

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)
4. (...)